

וְעַל זֶה כְּתוּב, (ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשִׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים. וְהִתְקַדְּשִׁתֶם – אֵלּוּ מֵיַם רְאִשׁוֹנִים. וְהֵם נִקְרְאוּ מֵיַם עֲלִיּוֹנִים. וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים – אֵלּוּ הַמַּיִם הַתַּחְתּוֹנִים, וְנִקְרְאוּ מֵיַם אַחֲרוֹנִים. וּמְזוּן בְּאַמְצַע, בֵּין מַיִם רְאִשׁוֹנִים לְמַיִם אַחֲרוֹנִים. וְעַל זֶה מְזוּן אֵינּוּ בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים, אֶלּא בְּמַיִם רְאִשׁוֹנִים. מֵיַם הָרְאִשׁוֹנִים מִמְעַלָּה, שֶׁהַמְּזוּן תְּלוּי בּוֹ, וְלֹא בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים. וְהַסּוּד נִתֵּן לְקַדּוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים. אֲשֶׁרֵי חִלְקֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַהִיכָל הֶרְבִּיעֵי. הַהִיכָל הַזֶּה הוּא נִקְרָא חוֹבָ"ה. וְזֶהוּ (תהלים מ) טִיט הַיּוֹן, כִּנְגֵד שֵׁם אַחַר שֶׁנִּקְרָא אָבֶן מְכֻשׁוּל, וְהַכֹּל אַחֵר. הוּא חוֹבָ"ה, מִשּׁוּם שֶׁשֵּׁם קִיָּמִים כָּל חֲטָאֵי הָעוֹלָם, הַכְּרַעַת הַחֲטָאִים.

מִשּׁוּם שֶׁכָּאֲשֶׁר חוֹטְאִים בְּנֵי אָדָם, כָּל אֵלּוּ שׁוֹמְרֵי הַחֲקִים לּוֹקְחִים אוֹתָם הַחֲטָאִים וּמַנִּיחִים אוֹתָם בְּהִיכָל הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא חוֹבָה. וְכָל זְכוֹת הָעוֹלָם, כָּל הַמְּלָאכִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁמִּמֶּנִּים עַל זְכוֹת הָעוֹלָם, כָּלֵם נוֹטְלִים אֶת אוֹתָן הַזְכוֹת, וּמַעֲמִידִים אוֹתָן בְּהִיכָל הֶרְבִּיעֵי שֶׁנִּקְרָא זְכוּת, וְשֵׁם עוֹמְדוֹת זְכוֹת בְּנֵי אָדָם, וְהַחֲטָאִים עוֹמְדִים בְּהִיכָל אַחַר שֶׁנִּקְרָא חוֹבָה. וְנִשְׁקָלִים כְּאַחַד בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי (קהלת ז) גַּם אֵת זֶה לְעִמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים. וְאַחַר שֶׁהִכְרִיעוּ הַזְכוֹת אוֹ הַחוֹבוֹת לְצַד זֶה אוֹ לְצַד זֶה, כִּן מְנַצֵּחַ.

וְעַל זֶה, בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרִים שְׁנֵי הַצְּדָדִים הַלְלוּ, זְכוּת וְחוֹבָה, וּבָהֶם תְּלוּיִים חַיִּים וּמּוֹת – אִם הַזְכוֹת הַכְּרִיעוּ לְצַד הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא זְכוּת, נִכְתָּב הָאָדָם בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁנִּקְרָא חַיִּים.

מִשּׁוּם שֶׁשְׁנֵי הַצְּדָדִים הַלְלוּ עוֹמְדִים בְּאוֹתוֹ יוֹם, זֶה בְּצַד זֶה וְזֶה בְּצַד זֶה. אִם זוֹכָה אוֹתוֹ אָדָם וְנִצְחוּ אוֹתָן זְכוֹת, הָרִי נִכְתָּב אוֹתוֹ אָדָם לְחַיִּים, מִשּׁוּם שֶׁאֲחַז בּוֹ הַצַּד הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא זְכוּת, וְהַחַיִּים אֲחַזוּ בּוֹ, וְאוֹמֵר: זֶה שְׁלִי הוּא, וְשְׁלִי הִיָּה. וְאֵז נִכְתָּב אוֹתוֹ אָדָם לְחַיִּים (ונכתב שהוא שלו).

וְאִם נִצְחוּ הַחֲטָאִים – הַצַּד הָאֲחֵר הַטָּמֵא הַזֶּה, שֶׁנִּקְרָא חוֹבָה וּמּוֹת, אוֹחַז בּוֹ וְאוֹמֵר: זֶה שְׁלִי הוּא, וְשְׁלִי הִיָּה. וְאֵז נִכְתָּב שֶׁהוּא שְׁלוֹ. וְזֶהוּ שֶׁשְׁנִינוּ, שֶׁהָרִי בְּיוֹם הַזֶּה שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִכְתָּב אָדָם אוֹ לְחַיִּים

או למיתה. אם נכתב בצד הקדשה - נכתב לחיים ומתקים שם ונדבק בו. ואם נכתב בצד האחר - מתקים בצד הטמאה ודבק בו, וזהו הן לחיים הן למות. ונמשך בצד הזה או בצד הזה.

כל זמן שהוא עומד בצד הזה של הקדשה, כל הקדושים וכל הטהרות נדבקים בו. יקרא - והקדוש ברוך הוא ישוב וישמע לו. עליו כתוב (תהלים צא) יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו אךך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי. וכל זמן שהוא עומד בצד האחר של הטמאה, כל טמאה וכל חטא וכל הרעות נדבקות בו. יקרא - ואין מי שישמע אותו, מרחק הוא מהקדוש ברוך הוא. עליו כתוב, (שם קיט) רחוק מרשעים ישועה, וכתוב (ישעיה א) גם כי תרבו תפלה אינני שמע.

ההיכל הזה הוא המקום של כל אותם שנקראים אלהים אחרים, משום שמתגלים כאן. וכל אותם שמפתים את בני האדם בתענוגות העולם הזה, לזנות ולהתענג בתענוגות של נאופים של העולם, ומושכים אותם אחר תענוגי ונאופי העולם הזה, כמו שאמרנו.

בהיכל הזה נראית רוח אחת שולטת חזק, שהיא על כלם, ואף זה נקרא כף אל, כמו האחר שבצד הקדשה. זהו אל נכ"ר, וזהו שמפתה את האדם שלומד תורה או שעומד בבית המדרש. הרוח החזקה הזו מפתה אותו, וחושב כמה הרהורים, ואומרת: מה אתה עומד כאן? טוב לך ללכת בחברת אותם שגאים על בני אדם, והם הולכים אחר נשים יפות ומתענגים בתענוגות העולם. פיון שאדם מתפתה אחריה, אז כלן משוטטות והולכות ונמשכות אחריו.

וכמה הם אחרים שעומדים תחתיו, וכלם מטמאים אותו בעולם הזה, ומטמאים אותו באותו עולם. והם נקראים צואה רותחת, שכתוב (ישעיה ל) צא תאמר לו. אותן הדרגות שקימות לטמא תמיד, והרי נתבאר.

באמצע ההיכל הזה יש רוח אחרת שנקראת נגע. ומזו יוצאת רוח אחרת שנקראת נגע צרעת, והיא עומדת תמיד לטמא את כל אותם בעלי לשון הרע יותר על כל מה שמטמאים אותו. והנגע העליון הזה ממנה על כל אותם שלחנות של שבת, שכשנכנסת שבת

ולא ערכו את ענג השבת כראוי והם מבזים את ענג השבת, הנגע הזה נוטל אותם שלחנות שאינם בענג שבת כפי שאמרנו.

ובשזה נוטל את אותם השלחנות, כל אותם שוחרי החקים שעומדים בו, כלם פותחים ואומרים: (תהלים קט) ויאָהב קלָלה ותבואֶהוּ וְלֹא חָפֵץ בְּבָרָכָה וּתְרַחֵק מִמֶּנּוּ. וַיִּלְבַּשׁ וְגו'. יִנְקֹשׁ נוֹשָׂה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו'. אֵל יֵהי לוֹ מִשֶּׁךְ חֶסֶד וְגו'.

והרי בארנו, שבאותו ליל שבת, כשהשלחנות נתנו לאותו הצד הרע, אזי מתחזק אותו הצד הרע הטמא, ואותו אדם נמסר לאותו הצד. אוי לו שנחסר מאותו הצד הקדוש, צד האמונה, ונפקד בצד האחר הטמא. כמו כן בכל אותן סעודות של יום טוב.

כאן בהיכל הזה – בנינים חיים ומזונות הם בהפך. ובאותו היכל האחר הקדוש לא עומדים שלשת אלה, והם תלויים למעלה, וכאן הם עומדים לרע. שכאשר (מגיעים בניו של אדם) מגיע אדם להיכל הזה, הרי שם עומדות החיות לכלות אותם. והרי שם בנינים כשהם קטנים, מכאן יוצא, כדי להתמנות הקטגור עליהם. והרי שם עומדים המזונות להעבירם ממנו, והכל תלוי בחטא. ולכן נקרא ההיכל הזה חובה, כמו שנתבאר.

ומכאן יוצאת רוח טמאה אחת שנקראת ארירי"א, וכמה אלף ורִכְבוֹת עִמָּה, וְכֻלָּם נִקְרָאִים אוֹרְרֵי יוֹם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב ג) יקִבְהוּ אֲרֵרֵי יוֹם. וְהָרוּחַ הַזֶּה וְכָל אֱלֹהֵי שְׁעָמָה, כָּלֶם קִיָּמִים לְטַל אוֹתוֹ דְבוּר שְׁקָלֵל אָדָם אֵת עֲצָמוֹ בְּרָגְזוֹ, וְאֵלוֹ מְעִירִים אֵת הַנְּחֹשׁ הַזֶּה שֶׁנֶּקְרָא (ישעיה כז) לוֹיִתָּן נָחַשׁ עֲקֻלְתוֹן, כְּדִי לְהִבִּיא וּלְעוֹרֵר קַלְלוֹת עַל הָעוֹלָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִקְבְּהוּ אֲרֵרֵי יוֹם וְגו'.

ואלו אוררי היום שולטים על רגעי ושעות היום, ונוטלים אותם דבורים שקלל אדם על עצמו, בין ברגז בין בשבועה, ובאותו דבור מעירים את אותו נחש עקלתון שנקרא לויתן, כדי להעמידו להשחית את העולם. ולכן קלל איוב את יומו בצערו, ולא את גופו, שכתוב (איוב ג) וַיִּקְלַל אֵת יוֹמוֹ – בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כֵּן – יִקְבְּהוּ אֲרֵרֵי יוֹם. הִרְחֵמֶן יִצְיָלְנוּ מֵהַצַּד הָרָע וּמִתְקַפּוֹ וּמִכָּל דְּבַר רָע.

ההיכל החמישי. ההיכל הזה הוא היכל שנקרא שאו"ל, כנגד אותו השם שנקרא ערל, והרי בארנו שזהו סוד הערלה. בהיכל הזה יש פתח אחד וממנה אחד עליו, וזהו הממנה להעיר תמיד

קטרוג על העולם, והרוח הזו נקראת איב"ה, משום ששמו של הפתח הזה נקרא איב"ה, וסימנה - (בראשית ג) ואיבה אשית בינה ובין האשה וגו'.

בהיכל הזה עומדת רוח אחת ששולטת על הכל, וזה נקרא שוד"ד, והוא (ישעיה נט) שוד ושבר. וזהו שודד בהרים הרמים, בתוך סלעים והרים. מההיכל הזה יונקים כל אותם שודדים ומשמידים במקומות הרבין. ומכאן יוצאים כל אותם שהורגים בחרכות וברמחים, והולכים אחר (בראשית ג) להט החרב המתהפכת, להשמיד הכל.

מזה יוצאת רוח אחרת שנקראת שוד. וכששולט הרעב על העולם, הרוח הזו שנקראת שוד"ד נמצאת, ורוח אחרת משתפת עמה, שנקראת כפ"ן. ואלו הולכים בעולם, ונמצאים כנגד בני אדם. והינו שכתוב (איוב ה) לשד ולכפן תשחק. ואלו עושים קטרוג לבני אדם ושודדים את הכל. האחד שנקרא שוד. שאחר שהולך לתוך הרים רמים ושודד ומחריב ומשמיד הכל, אז שב ושודד בני אדם, ומתים בחלשתו. וכשאוכלים בני אדם, לא שבעים, משום שהוא שולט בעולם.

ובאותו זמן, מי שעושה חסד עם בני אדם ונותן להם לאכל ולשתות, כדאי הוא לדחות את שתי הרוחות החוצה שלא ישלטו בעולם. וכשישראל לא עושים חסד עם בני אדם, ושאר העמים עושים חסד בעולם, אז שתי הרוחות הללו, מתבשמים (לשאר עמים, ומתחזקים וכו') דבריהם ומתחזקים על ישראל. משום שהרי אז התחזק אותו הצד האחר, וישראל נכנעים.

וכשישראל עושים חסד, נכנע אותו הצד האחר ונחלש, וצד הקדשה מתחזק. וכשישראל לא מעוררים חסד, אותן שתי רוחות (מתבשמות. אחת התבשמה להם לשאר העמים) ומתהפכות כדי להכריע אותם את ישראל, ואז אותן הברכות שירודות מלמעלה מצד הימין, יונקים אותם שאר העמים (ועומד לאותו הצד). וזהו שכתוב, (שיר א) שמוני נטרה את הכרמים. אלו שאר העמים. כרמי שלי לא נטרתי - אלו ישראל. משום ששאר העמים מושכים אותם לתוכם באותם חסדים שעושים עם בני אדם, וישראל מרחיקים אותם מתוכם, משום שלא משתדלים באותם חסדים כמו שאר העמים.

וְתַחַת הַרוּחוֹת הִלְלוּ עוֹמְדִים כָּל אוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ עָרְלָה. זְמוּרֵי עָרְלָה, עֲנֵפֵי עָרְלָה. וּמַעְלֵיהֶם מִמָּנָה אֶחָד שֶׁנִּקְרָא גִזְרֵי דִינֵי"א. וְזֶהוּ שְׁעוֹמֵד עַל כָּל אוֹתָם שְׁלֹא שׁוֹמְרִים שְׁנוֹת עָרְלַת הָאֵילָן, וְעַל כָּל אוֹתָם שֶׁמַּעֲכָבִים אֶת הַבְּרִית לְבִנְיָהֶם. וְלִכְן הִנְחָשׁ רָצָה לְהַרְגֵּ אֶת בְּנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה עַד שֶׁמָּלָה אוֹתוֹ צְפוּרָה, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ד) וַתִּקַּח צְפוּרָה צֵר וַתִּכְרַת אֶת עָרְלַת בְּנֵהּ וְגו'.

וְהַרוּחַ הַזֶּה מִמָּנָה עַל אֲנָשִׁים שֶׁמִּשְׁחִיתִים דְּרֻכֵיהֶם וְלֹא חוֹשְׁשִׁים לְכַבוֹד רְבוּנָם, לְשֹׁמֵר אֶת אוֹת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ, וְזוֹ מִכְנִיסָה אוֹתָם לְגִיְהֵנָם לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא שְׁאוּל וְאַבְדוֹן, וְנִדוּן שָׁם כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ כָּאן.

לְתוֹךְ אֲמֻצַּע הַהֵיכָל הַזֶּה עוֹמְדַת רוּחַ אַחַת, שְׁעוֹמְדַת וְאוֹרְבַת עַל דְּרֻכִים וְשְׁבִילִים, לְרְאוֹת אֶת כָּל אֲתָם שֶׁעוֹבְרִים עַל דְּבַרֵי הַתּוֹרָה, כְּדֵי לְהַכְנִיס שְׁנֵאָה בֵּין מַעְלָה וּמַטָּה, מִשׁוּם שֶׁכָּל הַהֵיכָל הַזֶּה הוּא אֵיבָה.

זֶה וְכָל אוֹתָם הָאֲחֵרִים, כָּלֵם עוֹמְדִים לְהַרְאוֹת פְּנִים מְאִירוֹת לְבִנְי אָדָם וּלְפַתּוֹת אוֹתָם, כְּדֵי שִׁיִּסְטוּ מִדְּרֹךְ הָאֱמֶת וּלְמַשֵּׁךְ אוֹתָם אַחֲרֵיהֶם, וְאַחַר כֵּךְ הֵם הוֹרְגִים אוֹתָם, וְיָמוֹתוּ בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, שֶׁכְּתוּב (מְשֵׁלֵי ה) וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה חֲדָה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת.

הַרוּחַ הַזֶּה נִקְרָאת אֶפְרִי"א. עֶפְרָ שֶׁל אֶפְרַיִם. שְׁלֹא עוֹשֶׂה תּוֹלְדוֹת וּפְרוֹת לְעוֹלָמִים, מִשׁוּם שֶׁזֶהוּ עֶפְרָ שֶׁל אֶפְרַיִם. וְאַף עַל גַּב שֶׁנִּקְרָא עֶפְרָ, אֵינוֹ עֶפְרָ קְדוֹשׁ שֶׁעוֹשֶׂה פְרוֹת, וְנִקְרָא (אֵיּוֹב כח) עֶפְרוֹת זֶהב. אֲלֹא כְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, (בְּמִדְבָר יט) מִעֶפְרָ שְׂרַפַת הַחֲטָאִת. וְזֶהוּ עֶפְרָ שְׂרַפַת הַחֲטָאִת. וְסִימָן זֶה בָּא בְּשָׁנֵי צְדָדִים. אֶחָד, מִשׁוּם שֶׁהוּא כְּלוּל בַּחֲטָאִת הַזֶּה, הַסּוּד שֶׁל אוֹתוֹ נִחַשׁ הַקֶּשֶׁה. וְאַחַד, שֶׁכְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חֲטָאִת, הוּא מְחַזֵּק אֶת הָעֶפְרָ הַזֶּה וְשׁוֹלֵט בְּעוֹלָם.

וְזֶהוּ הַכְּלוּל (בְּמִדְבָר ה) בְּמֵי הַמַּרִים הַמְאָרְרִים. וְלִכְן צְרִיךְ אוֹתוֹ לְאַשֶׁה שֶׁסִּטְתָּהּ תַּחַת בַּעֲלָה וְעֵשֶׂתָהּ מַעֲשֶׂה שֶׁל אִשָּׁת זְנוּנִים, לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵיִם שֶׁכְּלוּלִים בְּעֶפְרָ, שֶׁהוּא מְקַרְקַע הַמִּשְׁכָּן, וְהָעֶפְרָ הַזֶּה הוּא מְאוּתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא קַרְקַע, וְאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא קַרְקַע שֶׁל אוֹתוֹ מִשְׁכָּן. וְהָעֶפְרָ הַזֶּה הוּא מְאוּתוֹ קַרְקַע. וּמִשׁוּם כֵּךְ צְרִיךְ הַכֹּהֵן לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאִשָּׁה הַזֹּאת כְּמוֹ כֵּן. וְהַכֹּל הוּא בְּרָמְזוֹ עֲלִיוֹן.

אֲשֶׁרִי חֶלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אוֹתָם בְּמֵיִם טְהוּרִים עֲלִיוֹנִים, שְׁכָתוֹב (יחזקאל לו) וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוּרִים וְטַהַרְתֶּם. מֵיִם טְהוּרִים הָרִי אֶמְרָנוּ, בֵּין מֵיִם רִאשׁוֹנִים לְמֵיִם אַחֲרוֹנִים. וְאִף עַל גַּב שְׁהָרִי בְּאֶרְנוּ, מֵיִם רִאשׁוֹנִים מְצוּה - כֶּךָ נִקְרָאוּ, וּמֵיִם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה - גַּם כֶּךָ נִקְרָאוּ. וְהָרִי בְּאֶרְנוּ עַל שְׁנֵי הַצְּדָדִים הַלְלוּ, הַצַּד הַזֶּה שֶׁל קִדְשָׁה נִקְרָא מְצוּה, וְהַצַּד הָאֲחֵר הַזֶּה נִקְרָא חוֹבָה. וּמִשׁוֹם כֶּךָ נִטַּל חֶלְקוֹ בְּאוֹתָם הַמֵּיִם, וְעַל זֶה כָּתוּב, וְזָרְקָתִי עֲלֵיהֶם מֵיִם טְהוּרִים וְטַהַרְתֶּם.

הַהֵיכָל־הַשֵּׁנִי. הַהֵיכָל הַזֶּה עוֹמֵד לְמַעְלָה עַל כָּל אוֹתָם שְׁאָר הַהֵיכָלוֹת הַתַּחְתּוֹנִים. אַרְבַּעַת פְּתָחִים יֵשׁ לְהֵיכָל הַזֶּה. הָאֶחָד נִקְרָא מוֹת, וְהָאֶחָד נִקְרָא רַע, וְהָאֶחָד נִקְרָא צְלֻמוֹת, וְהָאֶחָד נִקְרָא אֶפְסֹל. אֵלּוּ אַרְבַּעַת הַפְּתָחִים עוֹמְדִים תָּמִיד לְהִרְעוּ, וְאֵלּוּ הֵם הַכָּלָל שֶׁל הַכֹּל.

כְּמוֹ שֵׁיִשׁ בְּצַד הַקִּדְשָׁה בְּסוּד הָאֲמוּנָה אַרְבַּעַת פְּתָחִים לְאַרְבַּעַת צְדָדִים שְׁמֵתִקְשְׂרִים זֶה בְּזֶה, וְכֹלָם קְדוּשִׁים, כֶּךָ גַּם לְמַטָּה כְּאֵן. וּכְשֶׁאֵלָה נִקְשְׂרִים וּמִתְחַבְּרִים זֶה עִם זֶה כְּאֶחָד בְּהֵיכָל הַזֶּה, אֲזִי נִקְרָא בֵּית חֶבֶר, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר, (מְשָׁלִי כ"א) מֵאֲשֶׁת מְדִינָים וּבֵית חֶבֶר. וְהַהֵיכָל הַזֶּה עוֹמֵד תָּמִיד לְהִרְעוּ.

עַל הַהֵיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (שֵׁם כ"ז) וְנִנְעֲתָרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנָא, מִשׁוֹם שְׁכָאֵן עוֹמְדִים כָּל אוֹתָן נְשִׁיקוֹת רַעוּת וְתֵאָווֹת רַעוּת, וְכָל עֲדוּנֵי הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁבָאוֹתָם הָעֲדוּנִים מִתְגַּרְשׁ אָדָם מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. וְעַל הַהֵיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (שֵׁם ה') כִּי נִפְתַּח תִּטְפְּנָה שְׁפָתַי זָרָה וְגו'.

בְּהֵיכָל־הַזֶּה עוֹמְדַת רוּחַ אַחַת שְׁמִמְנָה עַל כָּל אֵלּוּ שְׁלֻמְטָה, וְהִיא כָּלָל עַל כָּל שְׁאָר הָרוּחוֹת. הַהֵיכָל הַזֶּה מִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּטֵי יָפִי עַל כָּל אוֹתָם הַהֵיכָלוֹת. בְּהֵיכָל הַזֶּה נִלְכָּדִים רַגְלֵי הַטְּפָשִׁים. עַל הַהֵיכָל הַזֶּה כְּתוּב, (מְשָׁלִי ו') אֵל תַּחֲמוֹד יִפְיָה בְּלִבְכֶךָ וְאֵל תִּקְחֶךָ בְּעַפְעָפִיָּה.

בְּהֵיכָל־הַזֶּה תְּלוּיִים כָּל תֵּאָווֹת הָעוֹלָם וְכָל אוֹתָם עֲנוּגִים שֶׁל הַטְּפָשִׁים חֲסָרֵי הַלֵּב, חֲסָרֵי הַדַּעַת, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר, (שֵׁם ז') וְאֵרָא כַּפְתָּאִים אֲבִינָה בְּכַנִּים נֶעַר חֲסָר לֵב עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצֹל פְּנֵה וְגו'. בְּנִשְׁפָּה בְּעֶרֶב יוֹם וְגו'. וְאֵז קִרְבוֹת רַגְלָיו לְהֵיכָל הַזֶּה, שֶׁהוּא כָּלָל שֶׁל כָּל

התפתוננים. ואז, (sw) והנה אשה לקראתו שית זונה ונצרת לב. שית - זהו ההיכל הזה שהוא ששי לכל שאר ההיכלות, וכאן עומדת זונה לפתות את הטפשים.

בהיכל הזה עומדת ואינה עומדת. יורדת ומפתה, עולה ומשטינה, כמו שנאמר (sw) בביתה לא ישכנו רגליה. פעם בחוץ פעם ברחבות - כשעולה למעלה. ואצל כל פנה תארב - כשנוטלת את הנשמה.

מה כתוב? והחזיקה בו ונשקה לו. אלו אותן נשיקות לטמא ולהטעות בני אדם אחריה, משום שכאן הוא מקומם של כל אותן הנשיקות הרעות, ומכל הזוננים הזרים שהם מתוקים לפי שעה, אוי לסופם! כמו שכתוב (שם ה) וחלק משמן חכה.

וכתוב, ואחריה מרה כלענה. מה זה מרה כלענה? אלא כשאדם מתפתה אחריה בעולם הזה ומגיע זמנו להסתלק מהעולם הזה, היא עומדת על האדם ומתלבשת לפניו בגלימה של גוף של אש וחרב שנונה בידה, ושלה טפות בה.

ופרשנה, ובה טפה אחת מאותן טפות שהיא מרה, ובשעה שמטילה אותה לפיו של אדם, היא נכנסת למעיו, ואז הנשמה מתבלבלת, ואותה טפה משוטטת והולכת בתוך הגוף ועוקרת את הנשמה ממקומה, ולא משאירה לנשמה מקום לשבת, והיא מרה כלענה, וטועם אותה האדם במרירות תמורת אותה מתיקות שטעמו בה בעולם הזה כשנמשכו אחריה. אחר כך זורקת טפה אחרת, והנשמה יוצאת ומת האדם. ואחר כך זורקת טפה אחרת, ופניו מוריקות, ומסריח. משום שהנשמה קדושה, וכששולט עליה הצד האחר הזה, עוקרת מלפניו, ולא מתישבים ביחד.

משום כך, כמו שנדבק באותן נשיקות רעות בעולם הזה, אף כך גם בשעה הזו. שאם אדם נמשך אחריה בעולם הזה ועוזב את הצד הקדוש, אז הנשמה אינה חוזרת לאותו מקום קדוש. וכמו שנמשך אחריה בעולם הזה, כך גם שולטת על נשמתו, ואז הנשמה יוצאת כמו בחבלים, ופרשנה. וכל זה משום שאותן נשיקות שנושקות אותה בעולם הזה, שהן מתוקות, ואחר כך מרירות בשעה הזו. ועל כן, והחזיקה בו ונשקה לו, בעולם הזה, כמו שבארנו.

הַעֲזָה פְּנֵיהָ וְתֹאמַר לוֹ. מִשּׁוֹם שְׁבִהִיכֹל הִזָּה עוֹמְדִים כָּל הַקְּטָגוֹרִים, וְכָל הַשְּׁלִיחִים הָרָעִים שֶׁנִּמְצְאִים אֶצֶל הָאָדָם וְגוֹרְמִים לוֹ שִׁיתִתֵּקֵן בְּתַקּוּנָיו וְיִסְלֹסֵל בְּשַׁעְרוֹ וְיִתְרַחֵץ וְיִתְתַּקֵּן כְּדִי שִׁיסְתַּכְּלוּ בוֹ. כֵּאֵן עוֹמְדַת רוּחַ אַחַת שֶׁנִּקְרְאָת סְקִטוּפָּה, וְזֶהוּ הַמְּמַנֶּה עַל כָּל תַּקּוּן וְסִלְסוּל שֶׁל בְּנֵי אָדָם.

לְפָנֵים הַהִיכֹל הִזָּה עוֹמֵד מְמַנֶּה אַחַר, שֶׁהַמְּמַנֶּה הָאֶחָר הִזָּה מְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם אַחַר כֵּן לְעוֹרָרָם, שֶׁהָרִי הוּא מִתְקִין גּוּפוֹ וּמְסַלֵּס בְּשַׁעְרוֹ, שִׁיטֵּל בִּידוֹ מֵרְאֵה אַחַת לְהִסְתַּכֵּל בָּהּ, וּמְחַזְּקָה בִּידוֹ וּמְסַתְּכֵל בָּהּ, וְרוֹאֶה אֶת דְּמוּתוֹ בְּאוֹתוֹ מֵרְאֵה. וּבְזֶה מְעוֹרֵר אֶת אוֹתָהּ הַרוּחַ לְכַח אַחַר, שֶׁנִּקְרָא עִסְרִיטָּא, וּמִכָּאן יוֹצְאִים כָּל אוֹתָם שֶׁמֵּרְאִים לְאֲנָשִׁים כְּזָבִים בְּחִלּוּמוֹתֵיהֶם, וְכָל אוֹתָם שֶׁמֵּרְאִים דְּבָרִים וְלֹא מִתְקִימִים בָּהֶם, אֲלֵא לְבַלְבֵּל אוֹתָם.

וְאַחַר כֵּן, כְּשֶׁאוֹתָם אֲנָשִׁים נִמְשָׁכִים בְּאוֹתוֹ מֵרְאֵה שֶׁנִּקְרָא מֵרְאֵה, אֲזַי כָּלֵם בְּגִסּוֹת הַרוּחַ שְׁלֵהֶם, וְהַרוּחַ הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא עִסְרִיטָּא, הִיא מְעוֹרֶרֶת לְרוּחַ אַחַת הַמְּמַנֶּה שֶׁהִיא תַּחַת יְדֵיהָ, וְנִכְנָסֶת לְנֶקֶב שְׁלֵמָטָה שֶׁל כָּל הַנְּקֻבִים, וּמַעֲלָה מִשֵּׁם רוּחַ אַחַת אַחֲרַת שֶׁמְמַנֶּה עִם אוֹתָהּ רוּחַ שֶׁנִּקְרָא אֶסְכֶּרָה, כְּפִי שֶׁאֶמְרֵנוּ. וְזוֹהִי לִילִי"ת, אִם הַשְּׂדִים.

וּכְשֶׁאוֹתוֹ אָדָם מְעוֹרֵר אֶת הַרוּחַ הָאֶחָרֶת שֶׁנִּקְרָא עִסְרִיטָּא, אֲזַי מִתְחַבֵּרֶת עִם אוֹתוֹ אָדָם, וְנִקְשָׁר עִמָּה תְּמִיד. וְאֲזַי בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ מִתְעוֹרֶרֶת אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁל מֵרְאֵה רַע עִם לִילִי"ת, וְלִפְעָמִים נִזּוֹק מֵהֶם אוֹתוֹ אָדָם וְיִפֹּל לְאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לְקוּם, אוֹ שְׁיָמוּת. וְכָל זֶה גּוֹרֵם אוֹתוֹ מֵרְאֵה הַמֵּרְאֵה שֶׁהוּא מְסַתְּכֵל בָּהּ. שֶׁכְּמוֹ שֶׁמֵּרְאֵה גִסּוֹת שֶׁל רוּחַ בְּלָבוֹ, כֵּן גַּם מֵרְבֵּה רוּחַ רָעָה אֵלָיו. וְלִכֵּן הַכֹּל עוֹמֵד בְּאוֹתָהּ הַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלֵמָטָה.

זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי (משלי ז). בֹּא וּרְאֵה, שְׁלָמִים לֹא בָאִים עַל חוֹב, וְלֹא עַל חֲטָאֵת, אֲלֵא עַל שְׁלוֹם. מַה זֶה שְׁלָמִים? אֲלֵא שְׁלָמִים מִשְׁנֵי צְדָדִים, שֶׁלֹּא נִמְצָא מְקַטְרֵג עָלָיו. לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה. מִי הוּא הַמְּקַטְרֵג? אֲלֵא אוֹתוֹ צַד הַשְּׂמֵאל שֶׁל יֵצֵר הָרָע, שֶׁיִּמְצָא בְּשְׁלוֹם שֶׁל הַיָּמִין. וְעַל כֵּן, זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי. (עֲלֵי דְוָקָא, אוֹתָם זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי הֵם, כְּדִי שֶׁלֹּא יִמְצָא מְקַטְרֵג עַל הָעוֹלָם).

דָּבָר אחר זבחי שלמים עלי – הרי אני בשלוח לגביך, להראות לך שלום. ומשום כך, היום שלמתי נדרי, לפתות את בני העולם תמיד. על כן יצאתי לקראתך וגוי שידעתי שאתה חסר לב, חסר טובה. לשחר פניך, להתחבר עמך בכל הרעות של העולם. ונאה לך להנות ולטעות אחת התשוקות של העולם הזה. ומדרדרת אותו מדבר לדבר, ומרעה לרעה. וחזרתי בין הטפשים ושחרתי פניך, ואמצאך, וכבר מצאתי אותך כדי להדבק בך.

לְכָה נרוה דדים עד הבקר. זהו שכתוב (איוב כד) ועין נאף שמרה נשף. שהרי אז הוא הזמן לשלט. לכה נרוה דדים, גלך כאחד, הריני עמך. שהרי עד עכשו אתה עלם אתה בכחך, אם לא תענג את עצמך עכשו, אז מתי? כשתהיה זקן?! עכשו זה הזמן! מה הטעם? כי אין האיש בביתו. זה יצר הטוב, שלא שורה כאן בתוכך, ואינו הזמן. הלך בדרך מרחוק – שלא שרוי באדם אלא בדרך מרחוק, כשהוא משלש עשרה שנים ומעלה, ולא בכל אדם, ואני עומד עמך מיום שנולדת, זהו שכתוב (בראשית ד) לפתח חטאת רבך. ועכשו שאתה רוק, עכשו הזמן לענג את עצמך.

צָרוּר הכסף לקח בידו (משלי ז), לעלות למעלה ולהתעכב שם (ולהתענג). ליום הכסף יבוא ביתו. מתי יבא כנגדו? ליום הכסף, שהוא יום הדין להשגיח בדין, שכתוב (תהלים פא) בכסה ליום חגנו. בזמן שצריך אדם להתענג בעולם ולהנות בו – מתרחק ממנו. ובזמן ששורה הדין בעולם, אזי בא אליו לעשות עמו דין. ועל כך, הטתו ברב לקחה וגוי. עד יפלח חץ כבדו. אשריהם הצדיקים שיודעים דרכים קדושים ללכת בהם, ולא יסטו ימין ושמאל. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.

ההיכל השביעי. זהו היכל של שמרי היין לרוות בו, כמו שנאמר (בראשית ט) וישת מן היין וישכר ויתגל. סחיטת כל אותם הענבים, כלם ענבים רעים. כאן היא הסחיטה שלהם, וזהו (תהלים עה) יין חמר. שמרים של יין שאין מי ששותה ממנו, שלא גורם מות לעצמו. מן היין הזה הטעימה חנה את בעלה והכניסה אותו להיכל הזה. ששנינו, סחטה ענבים ונתנה לו, וגרמה מות לו ולכל העולם אחריו.

בְּהִיכֹל הִזָּה עוֹמְדוֹת כָּל אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת הַטְּמָאוֹת שִׁיּוֹרְדוֹת לְכָל אוֹתָם שֶׁנִּדְבְּקִים בְּצַד הַזֶּה, וְאוֹתָהּ רוּחַ שִׁיּוֹרְדֵת לְכָל אוֹתָם שֶׁמְצַדָּה, מִכָּאן יוֹצְאִים. כְּמוֹ שֶׁהֵם סָטוּ דְרָכָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהִשְׁתַּדְּלוּ בְּזָנוּת בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִדְּרָךְ הָאֱמֶת. וְאִז, כְּמוֹ שֶׁהוּא נִדְבֵק בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל יֵצֵר הָרַע בְּזָנוּת, כֵּן גַּם יוֹצֵאת מֵהִיכָל הַזֶּה רוּחַ טְמָאָה לְטַמֵּא אוֹתוֹ, וְלִבֵּן שִׁיּוֹצֵא מִשָּׁם.

וְאוֹתוֹ הֵבֵן נִקְרָא מְמִזֵּר, שֶׁבֹא מִצַּד שֶׁל אֵל זָר. כְּמוֹ שֶׁהוּא נִמְצָא בְּאוֹתָהּ תְּאֵוָה וּבְאוֹתָהּ זָנוּת בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל יֵצֵר הָרַע, כֵּן גַּם מוֹשֵׁף לְאוֹתוֹ בֵּן רוּחַ טְמָאָה אַחֲרֵת, שֶׁמְטַמֵּאת, וְכֻלָּם מְעִידִים עָלָיו שֶׁהוּא מְמִזֵּר, וְכֵן כָּל מְעִשָׂיו וְצַדֵּיו בְּאוֹתוֹ גִּזְוֹן מִמֶּשׁ.

מֵהִיכֹל הִזָּה יוֹצֵאת רוּחַ אַחַת שֶׁמְמַנָּה עַל אוֹתָן רוּחוֹת שֶׁנִּקְרָאוֹת צְפוּנִי. וְסִימְנָךְ – (משלי כז) צְפוּנִיָּה צָפֵן רוּחַ. וְזֶהוּ הַמְּמַנָּה עַל זֶה. וְהִיכָל הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה כִּנְגַד אוֹתוֹ שֵׁם שֶׁנִּקְרָא (יחזקאל לא) אֶרֶץ תַּחְתִּית. וְעַל זֶה כָּתוּב, (יואל ב) וְאֵת הַצְּפוּנִי אֶרְחִיק מֵעַלְיָכֶם.

כָּאֵן הִיא נִקְדָּה אַחַת שֶׁעוֹמְדֵת לְפָנַי וּלְפָנֶיךָ, וּמִכָּאן יוֹצֵאת כָּל רוּחוֹת אַחֲרוֹת שֶׁמְשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם וְשׁוֹלְטוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּכָל אוֹתָם דְּבָרִים וּמְעִשָׂים שֶׁנִּמְסְרוּ לְצַד הַשְּׂמָאל. וּמִכָּאן יוֹצְאִים כָּל אוֹתָם זִיקִים וְנִיצוּצוֹת שֶׁדוֹעְכִים מִיָּד, לוֹהֵטִים וְדוֹעְכִים, וּמֵאֵלָה יוֹצֵאת רוּחוֹת אַחֲרוֹת שֶׁשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם וּמְשַׁתְּפוֹת עִם אוֹתָן שִׁיִּצְאוּ מִתּוֹךְ תְּהוֹם רַבָּה. וְהוּא זֶה הִיכָל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לו) מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה. וְאוֹתָן רוּחוֹת שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְהַתְּנַשֵּׁם בְּעוֹלָם, וְנִרְאוֹת וְאִינָן נִרְאוֹת, נִרְאוֹת כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר.

וְאַחַר כֵּן אוֹתָן רוּחוֹת שֶׁמְשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם, וְאֵלָה עוֹמְדוֹת לְהִרְחִישׁ נְסִים לְבְנֵי אָדָם, מִשׁוֹם שֶׁאֵלָה לֹא עוֹמְדִים בְּטִנְפַת שֶׁל טְמָאָה כָּל כֵּן כְּמוֹ הָאֲחֵרִים, וְרוּחַ אַחַת מְמַנָּה עָלֵיהֶן, וְנִקְרָאת נְסִירָא, שֶׁהַתְּנַסְרָה מֵאוֹתָם צְדָדִים שֶׁטְמָאִים יוֹתֵר, וְאֵלוּ פּוֹרְחִים בְּאֹוִיר וּמְרַעִים לְצַד שְׁלֵהֶם, כִּדִּי לַעֲשׂוֹת נְסִים לְאוֹתָם שֶׁבְּצַד הַקִּדְשָׁה.

וּמִהָרוּחַ הַזֶּה שֶׁנִּסְרָה, שֶׁנִּקְרָאת נְסִירָא, מְמַנָּה יוֹצְאִים כְּמֵה צְדָדִים אַחֲרִים נִפְרָדִים לְמִינֵיהֶם, וְכֻלָּם עוֹמְדִים שְׁלִיחִים בְּעוֹלָם, כָּל אֶחָד כְּרָאוּי לוֹ, עַד שֶׁהַתְּמַנּוּ לְמִטָּה מְלָכִים וְשָׂרִים, וְאִין לָהֶם קִיּוּם תְּמִידִי כְּאוֹתָם הָאֲחֵרִים שֶׁלְמַעְלָה.

בְּהִיכָל הִזָּה הַדְּבָקוֹת שֶׁל צַד הַטְּמָאָה וְכָל אוֹתָן הַתְּשׁוּקוֹת הַטְּמָאוֹת, וּמְטַמְּאוֹת אֶת הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁעֵתִיד לְהוֹצִיא אֵשׁ בְּכָל רִגְעַ וְשָׁעָה, וְאֵין מִי שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו. מִכָּאֵן יוֹצֵאת אֵשׁ שֶׁל רוּחַ חֲזָקָה לְמִטָּה לְדוֹן בָּהּ אֶת רְשָׁעֵי הָעוֹלָם, וּמִכָּאֵן יוֹצֵאת רוּחַ לֹוֹהֵטֵת שֶׁהִיא אֵשׁ וְשָׁלֵג, שְׁנִקְרָאת צִלְמוֹן, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (תהלים סו) תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן.

בְּהִיכָל הִזָּה קִימִים אַרְבָּעָה פְּתָחִים שְׁנִפְרָדִים לְאַרְבָּעָה צְדָדִים לְחוּץ, וְאֵלוֹ אוֹחֲזִים וְלֹא אוֹחֲזִים בְּצַד הַקִּדְשָׁה. לֹא נֶאֱחָז, אֲלֵא שְׁנִרְאָה בְּאוֹתָם הַפְּתָחִים אֹר שְׁמַאִיר, וְהוּא מְקוֹם שְׁמִתְקֵן בְּכָל פְּתַח וּפְתַח לְאוֹתָם חֲסִידֵי שְׁאָר הָעַמִּים, אוֹתָם שְׁלֹא הִרְעוּ לְיִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּדְּלוּ עִמָּהֶם בְּאֻמָּת. אֵלוֹ עוֹמְדִים בַּפְּתָחִים וְנִחִים שָׁם (מֵהַצַּד הַזֶּה, וְנִחִים מֵהַצַּד הַזֶּה).

בַּפְּתַח הַהִיכָל הִזָּה בְּאֻמָּצֵעַ, לְחוּץ, שֶׁשָּׁה פְּתָחִים שְׁנֶאֱחֲזִים בְּהִיכָל הַזֶּה, וְכֻלָּם אֲחֻזִּים בּוֹ. כָּאֵן יֵשׁ חֲלוּנוֹת פְּתוּחִים לְצַד שֶׁל הָאוֹר הַקְּדוֹשׁ, וְאוֹתָם מְקוֹמוֹת מְתַקְנִים לְמַלְכֵי שְׁאָר הָעַמִּים, אוֹתָם שְׁלֹא הִצִּיקוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְהִגְנוּ עֲלֵיהֶם תָּמִיד. לְאֵלֶּה יֵשׁ כְּבוֹד מְשׁוּם יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיִים בְּאוֹתָהּ הָאֶפְלָה שְׁבָה יוֹשְׁבִים מִתּוֹךְ אֹר שְׁמַאִיר מְצַד הַקִּדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר, (ישעיה יד) כָּל מַלְכֵי גוֹיִם כָּלָם שָׁכְבוּ בְּכָבוֹד.

וְאֵם עָשׂוּ צְרוּת לְיִשְׂרָאֵל אוֹ שְׁדַחְקוּ אוֹתָם, כְּמָה הֵם שְׁאוֹחֲזִים בָּהֶם, וְדָנִים אוֹתָם לְמִטָּה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם בְּכֻמָּה דִּינִים מְשָׁנִים אֵלֶּה מֵאֵלֶּה, אֶת אוֹתָם מְלָכִים שֶׁהִצִּיקוּ לָהֶם, שְׁנִדְוֹנוּ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם בְּכֻמָּה דִּינִים, וְכָל יוֹם וְיוֹם מְעִידִים עֲדוֹת עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל אַמּוֹנְתָם, וְיוֹרְדִים לְמִטָּה וְנִדְוִנִים שָׁם. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

עַד כָּאֵן שְׁבָעָה הִיכָלוֹת, מְדוּרֵי צַד הַטְּמָאָה מְצַד הַנְּחָשׁ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מִי שְׁנִצֵּל מִמֶּנּוּ וּמִלְחִישָׁתוֹ שְׁלֹא יִתְנַשֵּׁף מִמֶּנּוּ וְלֹא יִטִּיל בּוֹ אָרֶס, שְׁיִמוֹת בּוֹ. יֵשׁ לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ מִכָּל הַצְּדָדִים, מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה. מִי שְׁנִצֵּל מֵהָרָאשׁ, לֹא יִנְצֵל מִן הַזָּנָב. כְּשֶׁמְכּוּפֵף רֹאשׁ, זוֹקֵף אֶת הַזָּנָב, מְכָה וְהוֹרֵג.

וְעַם כָּל זֶה, (קהלת י) אִם יִשְׁךְ הַנְּחָשׁ בְּלֹא לְחָשׁ. כְּמוֹ שְׁשָׁנִינוּ, נוֹטֵל רְשׁוֹת וּמוֹצִיא נְשָׁמָה. מְשׁוּם כֶּף צָרִיךְ אָדָם לְהַשְׁמֵר שְׁלֹא יִחְטָא לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי שְׁלֹא יִלְחָשׁוּ לוֹ לְאוֹתוֹ נְחָשׁ שְׁיִנְשֵׁף וְיִהָרֵג. (אֲשֶׁרֵיהֶם אוֹתָם צְדִיקִים שְׁיִדְעִים דְּרָכִים קְדוֹשׁוֹת לְלַכֵּת בָּהֶן, שְׁלֹא לְלַכֵּת אַחַר אוֹתוֹ

נחש רע, הצד האחר הטמא, ונפרדים ממנו ולא מתפתים אחריו. אשריהם בעולם הזה, אשריהם בעולם הבא).

וַיִּצַר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאֲדָמָה (בראשית ב). עֹפֵר הוּא, וְלֹא חֹמֶר. עֹפֵר הוּא, וַיָּשׁוּב לְעֹפֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם ג) כִּי עֹפֵר אֶתָּה וְאֵל עֹפֵר תָּשׁוּב, (לֹא־חֶר שְׁחָטָא נַעֲשֶׂה מִזֶּוּן לְנַחֵשׁ, וּלְפִיכָךְ וְכוּ') אַחֲרַי שְׁחָטָא. וּמְשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב עַל הַנְּחָשׁ, (שם) וְעֹפֵר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. עֹפֵר זֶה הוּא אָדָם, שְׁכָתוּב כִּי עֹפֵר אֶתָּה וְגו'. וּמְשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב עֹפֵר וְלֹא כְּתוּב אֲדָמָה וְלֹא חֹמֶר, וְכָתוּב (ישעיה סה) וְנָחֵשׁ עֹפֵר לְחֶמּוֹ.

עַד שִׁיתְעוֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּבְעַר אֶת אוֹתָהּ רוּחַ טְמֵאָה מִן הָעוֹלָם, שְׁכָתוּב (שם כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח וְגו'. וַיִּקֵּים אֶת אוֹתוֹ עֹפֵר וַיַּעִיר אוֹתוֹ לְשִׁמּוֹחַ בְּעוֹלָם, שְׁכָתוּב (שם כו) הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שְׁכֵנַי עֹפֵר וְגו'.

כְּתוּב (בראשית ג) וְהַנְּחָשׁ הָיָה עָרוּם, וְהָרִי בְּאֲרָנוֹ. אֲבָל הַצַּד שְׂרוּכֵב עָלָיו נוֹתֵן לוֹ כַּח לְשִׁלְטַת וּלְפִתּוֹת וְלֵהֲשִׁטִּין. וְזֶהוּ סוּד הַזְּכָר, שֶׁהָרִי הַזְּכָר שׁוֹלֵט עַל הַנְּקֵבָה וְנוֹתֵן בָּהּ כַּח. הַשְּׂמֵשׁ וְהַלְּבָנָה מְשַׁמְשִׁים כְּאֶחָד, וְלֹא נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים. חֶשֶׁךְ וְאֶפְלָה מְשַׁמְשִׁים כְּאֶחָד. הוּא חֶשֶׁךְ וְהִיא אֶפְלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, (שמות י) וַיְהִי חֶשֶׁךְ אֶפְלָה. חֶשֶׁךְ וְעֶרְפֶּל. מְשׁוּם שֵׁישׁ חֶשֶׁךְ וַיִּשׁ חֶשֶׁךְ.

שְׁנִינּוּ, מִי שְׂרוּאָה גָּמַל בְּחִלּוּמוֹ, מִיִּתָּה נִגְזְרָה עָלָיו וְנִצַּל מִמָּנָה, מְשׁוּם שֶׁהוּא צַד הַטְּמֵאָה, וְזֶהוּ (בראשית ג) קָץ כָּל בְּשָׂר.

כָּל נֶפֶשׁ צְרִיכָה לְתַקּוּנָה לְעַסֵּק בְּפִרְדָּס כְּפִי מָה שֶׁהִיא יוֹכֵחַ לְהַשִּׁיג וְלִידַע – וְכָל מִי שֶׁיִּכּוֹל לְהַשִּׁיג וְלִידַע הַרְבֵּה וְנִתְעַצֵּל וְלֹא הַשִּׁיג וְיָדַע אֶלָּא מַעֲט, צְרִיךְ לְבֹא בְּגִלְגּוּל עַד שֶׁיַּשִּׁיג וְיָדַע כָּל מָה שֶׁאֶפְשָׁר לְנַשְׁמָתוֹ לְהַשִּׁיג וְעוֹד אִמְרוּ חֲכָמֵי הָאֱמֶת שֶׁכָּל נֶפֶשׁ צְרִיכָה לְתַקּוּנָה לְעַסֵּק בְּפִרְדָּס כְּפִי מָה שֶׁהִיא יוֹכֵחַ לְהַשִּׁיג וְלִידַע וְכָל מִי שֶׁיִּכּוֹל לְהַשִּׁיג וְלִידַע הַרְבֵּה וְנִתְעַצֵּל וְלֹא הַשִּׁיג וְיָדַע אֶלָּא מַעֲט צְרִיךְ לְבֹא בְּגִלְגּוּל עַד שֶׁיַּשִּׁיג וְיָדַע כָּל מָה שֶׁאֶפְשָׁר לְנַשְׁמָתוֹ לְהַשִּׁיג מִיִּדְעַת הַתּוֹרָה וְהוּ בְּפִשְׁטֵי הַהֲלָכוֹת הֵן בְּרִמְזִים וְדַרְשׁוֹת וְסוּדוֹת כִּי כָּל מָה שֶׁנִּשְׁמָתוֹ יוֹכֵחַ לְהַשִּׁיג וְלִידַע מִיִּדְעַת הַתּוֹרָה זֶהוּ תַקּוּן שְׁלֵמוֹתָהּ וְאִי אֶפְשָׁר לָהּ לְהִתְתַּקֵּן וְלְהַשְׁתַּלֵּם בְּצִרוּר הַחַיִּים אֶת הַשֵּׁם בְּמִקּוּרָה אֲשֶׁר חוֹבֵה מְשִׁם בְּלִתִּי יְדִיעָה זֹו וְלִכֵּן אִמְרוּ חֲכָמִים אֲשֶׁרִי מִי שֶׁבָּא לְקָאן וְתַלְמוּדוֹ בִּידוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְבֹא בְּגִלְגּוּל לְעוֹלָם הַזֶּה. (שְׁלַחוּ עֲרוּךְ הַרְבַּ הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה פָּרָק א' סִימּוֹן ד')